

Однією із заporук міцності НАТО є процес ухвалення рішень, який ґрунтується на досягненні **консенсусу**. Це означає, що усі рішення мають бути одноставними. Рішення, прийняте НАТО, є виразом колективної волі суверенних держав, які є членами Альянсу. Принцип прийняття рішень на основі консенсусу стосується усіх справ Альянсу і віддзеркалює той факт, що рішення приймають саме країни-члени НАТО і кожна з них бере участь у процесі прийняття рішень. Цей принцип діє на усіх рівнях організації НАТО.

Постійнодіючий керівний орган, що ухвалює рішення в НАТО, – це **Північноатлантична рада**, до складу якої входить по одному Постійному представнику від кожної країни – члена Альянсу.

Постійний представник має ранг посла, а в роботі йому допомагає національна делегація у складі дипломатичного персоналу та радників з питань безпеки. Рада засідає на рівні послів щонайменше раз на тиждень, а зазвичай – ще частіше. Як правило, з періодичністю двічі на рік проводяться засідання Ради на рівні міністрів закордонних справ та оборони, а раз на два роки – на рівні глав держав та урядів.

Основні інститути політики і прийняття рішень

- Саміти НАТО
- Північноатлантична рада
- Комітет з оборонної політики та планування НАТО
- Група ядерного планування НАТО
- Військовий комітет НАТО.

Найвищою цивільною посадовою особою Альянсу є **Генеральний секретар НАТО**, який головує на засіданнях Північноатлантичної ради НАТО та сприяє досягненню консенсусу між державами-членами Альянсу.

Генеральний секретар НАТО обирається з числа відомих політиків, дипломатів держав-членів Альянсу на чотирирічний термін. В управлінні діяльністю НАТО Генеральний секретар спирається на Міжнародний секретаріат, на роботу до якого направляються відомі експерти

та посадовці з країн – членів НАТО. Наразі Генеральним секретарем НАТО є Йенс Столтенберг, який займає посаду з 1 жовтня 2014 року.

НАТО не має власних збройних сил. Більшість сил, наданих у розпорядження НАТО, весь час залишається під національним командуванням та управлінням, окрім випадків, коли країни – члени НАТО відряджають ці сили для виконання конкретних завдань під проводом НАТО, починаючи від колективної безпеки до нових місій, таких як миротворчість та операції з

підтримки миру. Політичні та військові структури НАТО забезпечують довготермінове планування, необхідне для того, щоб національні підрозділи були здатними виконувати ці завдання, а також запроваджують організаційні заходи стосовно спільного командування, управління, тренувань та навчань.

Парламентська асамблея НАТО

Парламентська асамблея НАТО (раніше відома як Північноатлантична асамблея) - міжпарламентська організація, яка від 1955 року являє собою форум, на якому парламентарії країн-членів Альянсу та країн-партнерів зустрічаються для розгляду питань, що становлять взаємний інтерес. Протягом останніх років та, відповідно до нових геополітичних змін та реалій, значно розширилися як членство, так і повноваження Асамблеї.

Головною метою діяльності Асамблеї є сприяння досягненню консенсусу у вирішенні питань, які становлять інтерес для Альянсу та його партнерів. Асамблея дозволяє законодавцям Альянсу доводити до відома урядів та органів НАТО проблеми, що непокоять ту чи іншу країну, а також інформувати щодо різних національних і регіональних підходів до багатьох ключових питань. Так само члени Асамблеї мають можливість використовувати у парламентах своїх країн досвід та інформацію, отримані завдяки участі в діяльності Асамблеї, що сприяє врахуванню інтересів та рекомендацій Альянсу.

Асамблея цілком незалежна від НАТО, проте забезпечує зв'язок між парламентами країн і Альянсом, що дає можливість урядам держав брати до уваги інтереси Альянсу при формуванні національного законодавства. Асамблея брала активну участь у процесі ратифікації Протоколів про вступ, підписаних наприкінці 1997 року, який завершився прийняттям до лав НАТО Польщі, Угорщини та Чехії у травні 1999 року.

Делегатів до Парламентської асамблеї визначають парламенти країн відповідно до їх власних процедур на основі партійного представництва. Отже, Асамблея відбиває широкий спектр політичних думок.

Двічі на рік відбуваються пленарні сесії Асамблеї. Зустрічі проходять на почерговій основі в країнах-членах Альянсу.

Структура Асамблеї:

- Політичний комітет;
- Комітет з питань оборони і безпеки;
- Комітет з питань економіки та безпеки;
- Комітет з питань науки і техніки;
- Комітет у цивільних справах безпеки;
- Середземноморська та Близькосхідна спеціальна група.

Ці комітети проводять дослідницьку роботу і, водночас, є форумом для дискусій. Комітети вивчають і досліджують всі актуальні питання, що відносяться до їх компетенції. Засідання комітетів відбуваються регулярно протягом року. Комітети підзвітні пленарним сесіям Асамблеї. У Брюсселі

розташований Міжнародний секретаріат Парламентської асамблеї, який є допоміжним органом забезпечення роботи комітетів.

Роль Асамблеї у розвитку відносин з Верховною Радою України визначена у Хартії про особливе партнерство від 1997 року, в якій міститься заклик до розширення діалогу та співпраці між Парламентською асамблеєю НАТО та Верховною Радою України.

Особлива увага надається допомозі у досягненні головної мети ПЗМ - впровадженню демократичного контролю над збройними силами. При цьому Асамблея доповнює роботу Альянсу в рамках Ради євроатлантичного партнерства (РЄАП) та Програми "Партнерство заради миру" (ПЗМ). Метою такої діяльності ПА НАТО є надання інформації та рекомендацій, які допомагатимуть парламентам країн-партнерів ефективніше впливати на розвиток оборонної політики у своїх країнах і забезпечать реальний цивільний демократичний контроль над їх збройними силами.

Важливим інформаційним компонентом співробітництва в рамках ПА НАТО є програма **Роуз-Рота**. Ця програма була започаткована колишнім Головою Парламентської асамблеї НАТО, сенатором Уільямом Ротом (США) і колишнім конгресменом Чарльзом Роузом (США). Головним завданням програми є проведення семінарів, конференцій, інших форумів, пов'язаних із проблематикою країн Центральної та Східної Європи. Як правило, тематика цих заходів стосується цивільно-військових аспектів співробітництва, зокрема, демократичного контролю над збройними силами як всередині Альянсу, так і у відносинах з країнами-партнерами. Мета семінарів та конференцій полягає в інформуванні їх учасників про необхідність залучення парламентів до процесів планування у галузі оборони, формування бюджету та реформування збройних сил.

Іншим компонентом програми є залучення фахівців з країн Центральної та Східної Європи до роботи у Міжнародному секретаріаті Асамблеї. З цією метою щорічно проходять загальноосвітні та інформаційні програми для співробітників секретаріатів національних парламентів країн Центрально-Східної Європи.

Посилання на джерело:

<https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/ua/about-nato/how-nato-works>

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%90%D0%A2%D0%9E>